

Vigtige oplysninger

Som følge af, at der foretages en sikkerhedskontrol ved indgangen til retsbygningen, kan der opstå forsinkelser. Du bedes venligst tage højde for dette i forbindelse med rejsen til retsmødet.

Det kan ikke garanteres, at alle lokaler i retsbygningerne er tilgængelige for kørestolsbrugere. Hvis du ankommer til retsmødet i kørestol, bedes du inden retsmødet informere dig om adgangsmulighederne i den konkrete retsbygning.

1. Som vidne opfylder du en vigtig statsborgerpligt. Muligvis vil din vidneforklaring i væsentlig grad bidrage til at give retten mulighed for at træffe en retfærdig afgørelse. Også selvom du mener, at du ikke har meget at bidrage med, er dit fremmøde påkrævet, for at retten kan finde frem til sandheden i sagen. Hvis du ligger inde med optegnelser og andre skriftlige materialer, der gør det nemmere for dig at svare på bevisspørgsmål, bedes du medbringe disse til retsmødet. Dit fremmøde er også påkrævet, selvom du allerede har afgivet forklaring i sagen.

Du kan finde yderligere oplysninger i informationshæftet for vidner „Zeugen gesucht!“ (*Vidner søges!*), som kan downloades på <http://www.mj.niedersachsen.de>.

2. Et vidne, som ikke møder frem til et retsmøde uden lovligt forfald, vil blive pålagt at betale de omkostninger, der opstår i medfør af vedkommendes udebliven. Samtidig vil vedkommende blive idømt en bøde på op til 1.000 Euro eller, såfremt beløbet ikke kan opdrives, hæfte i op til seks uger. Under visse omstændigheder kan retten også træffe bestemmelse om fremstilling af vidnet ved politiet.
3. Lovligt forfald foreligger kun, hvis vidnet ikke er i stand til at møde i retten af vigtige årsager (fx på grund af alvorlig sygdom). Hvis du mener, at du ikke er i stand til at efterkomme indkaldelsen, skal du oplyse dette omgående og redegøre for grunden til forhindringen. Udeblivelsesårsagen skal dokumenteres ved lægeerklæring for lovligt frafald eller en anden tilsvarende attest. En **almindelig lægeattest er ikke tilstrækkelig**. Det skal fremgå af lægeerklæringen, at du **ikke er i stand til at procedere og rejse**. Retten vil i så fald tage stilling til dit anbringende. Så længe du ikke modtager nogen anden meddelelse, fastholdes nærværende indkaldelse.
4. Du bedes **omgående** efter modtagelsen af indkaldelsen meddele, om der foreligger omstændigheder, der gør, at dit fremmøde vil være forbundet med **usædvanligt store udgifter**. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis fremmødet i retten vil medføre, at du ikke er i stand til at påbegynde en allerede booket rejse, og en evt. afbestilling vil være forbundet med store udgifter. Såfremt du er selvstændig, og fremmødet derfor vil medføre udgifter til afløsning eller tabt arbejdsfortjeneste over en periode på flere dage, bedes du ligeledes **omgående** oplyse retten om din situation og medsende dokumentation for forholdene.
5. **Hvis du har til hensigt at påbegynde rejsen fra et andet sted end den adresse, der fremgår af indkaldelsen, bedes du også oplyse dette omgående, da det ellers vil kunne være til ulempe for dig ved fastsættelsen af den compensation, du har krav på.**
6. Endvidere bedes du oplyse en evt. adresseændring omgående, så det til enhver tid er muligt at kontakte dig.
7. På forlangende kan du få udbetalt compensation for tabt arbejdsfortjeneste, for ekstra-udgifter til husførelse, for tidsforsømmelser og udgifter samt godtgørelse af udlæg til

befordringsudgifter og andre omkostninger i overensstemmelse med reglerne i den tyske kompensationslov for justitsvæsenet [*Justizvergütungs- und –entschädigungsgesetz*].

Dit krav på kompensation bortfalder, hvis det ikke gøres gældende over for dommerkontoret ved den domstol, der er anført i indkaldelsen, inden for **tre måneder** efter ophøret af din mundtlige eller skriftlige medvirken som vidne. Hvis indkaldelsen ophører før tiden, begynder fristen på det tidspunkt, hvor du bliver underrettet om sagens afslutning. Hvis du er blevet tilkaldt flere gange i samme instans, er den sidste tilkaldelse i den pågældende instans afgørende for, hvornår alle frister begynder.

8. Der skal forelægges dokumentation for størrelsen af den tabte arbejdsfortjeneste. Arbejdstagere skal fremlægge en bekræftelse fra arbejdsgiveren med angivelse af den sædvanlige arbejdsfortjeneste (også når der oppebæres månedsløn), det sædvanlige antal arbejdstimer pr. dag, tidspunktet for arbejdsdagens begyndelse og afslutning samt med oplysning om, hvorvidt den tabte arbejdsfortjeneste udelukkende vedrører den forsømte arbejdstid under fremmødet i retten eller også tiden derved og derefter. En blanket til en sådan bekræftelse er vedlagt.

Selvstændige, udøvere af liberale erhverv osv. skal fremlægge anden tilsvarende dokumentation (fx kvittering for udlæg til uundværlig afløsning i forretningen, næringsbrev, håndværkerbrev).

Der gives kompensation for den tabte sædvanlige bruttofortjeneste inkl. de socialsikringsbidrag, der skal afholdes af arbejdsgiveren, for indkaldelsens samlede varighed, dog ikke for mere end ti timer om dagen og højst 25 euro pr. time.

9. Der ydes kun kompensation for udlæg, når der fremlægges dokumentation for udgifterne (fx billetter til de benyttede offentlige transportmidler, kvittering for udlæg til pasning af småbørn).

Ved brug af et offentligt transportmiddel med regelmæssig rutefart får du kompensation for de faktiske udlæg i henhold til den gældende lovgivning.

Ved brug af egen bil eller et andet køretøj, som du får stillet gratis til rådighed, får du en godtgørelse på 0,35 euro pr. kørt kilometer plus kontant betalte udlæg (herunder især parkeringsafgifter). Ved brug af andre køretøjer godtgøres de faktiske udlæg op til størrelsen af udgifterne ved brug af egen bil med tillæg af kontant betalte udgifter.

Der ydes kompensation for højere befordringsudgifter i det omfang, der derigennem spares ekstraudgifter til kompensation, eller i det omfang de er nødvendige på grund af særlige forhold.

Udlæg, der kunne være undgået, godtgøres ikke.

10. Såfremt du forventer, at der vil opstå betydelige befordringsudgifter eller andre omkostninger, kan du søge om forskud på rejsegodtgørelsen.

Ansøgningen kan indgives til den domstol, der fremgår af brevhovedet; i enkelte tilfælde også til den stedligt kompetente byret på din bopæl. Du bedes indgive ansøgningen omgående efter modtagelsen af nærværende indkaldelse.

11. Ved nogle domstole er der mulighed for at gøre brug af støtteforanstaltninger for vidner. Da denne mulighed ikke eksisterer ved alle domstole, anbefales det, at du henvender dig til den domstol, der fremgår af indkaldelsen, for at få nærmere oplysninger om, hvorvidt denne mulighed eksisterer.

Oplysninger til skadelidte og/eller civile parter:

For skadelidte i bødesager gælder kun de nedenstående punkter 13., 18. og 19.

12. Efter anmodning kan skadelidte – så vidt det vedrører dem – få meddelelse om tiltalefrafald, tid og sted for domsforhandlingen samt de fremsatte sigtelser mod den tiltalte og retssagens udfald. Skadelidte kan i særdeleshed også anmode om at få meddelt, om den domfældte har fået pålagt ikke at tage kontakt til skadelidte eller ikke at have

omgang med skadelidte. Hvis skadelidte ikke behersker det tyske sprog, kan vedkommende efter anmodning få meddelt tid og sted for domsforhandlingen på et sprog, som vedkommende forstår.

Desuden kan skadelidte efter anmodning få meddelt, om der er truffet afgørelse om iværksættelse eller ophør af frihedsberøvende foranstaltninger over for sigtede eller domfældte, eller om der for første gang eller på ny bevilges lempelse eller orlov i forbindelse med fuldbyrdelse af en fængselsstraf, såfremt det godtgøres, at vedkommende har en berettiget interesse, og sigtede eller domfældte ikke har en beskyttelsesværdig interesse, der er til hinder herfor (jf. § 406d i den tyske strafferetsplejelov [*Strafprozessordnung/StPO*]). I lovfæstede undtagelsestilfælde er det ikke nødvendigt at godtgøre en berettiget interesse. Endvidere kan skadelidte på anmodning få meddelt, om sigtede eller domfældte har unddraget sig en frihedsberøvende foranstaltning ved flugt, samt hvilke foranstaltninger der i givet fald er blevet truffet for at beskytte skadelidte.

Der gøres opmærksom på, at meddelelserne kan udeblive, hvis de ikke kan fremsendes til den oplyste adresse.

Hvis skadelidte har valgt at lade sig bistå af en advokat, hvis en sådan er blevet beskikket, eller hvis skadelidte repræsenteres af en advokat, fremsendes meddelelserne til advokaten.

13. Såfremt der foreligger en berettiget interesse, har skadelidte ret til aktindsigt gennem en advokat eller til at modtage visse kopier af sagens aktstykker samt til at besigtige beviser, der tilbageholdes under officielt tilsyn, i det omfang den sigtede eller andre personer ikke har beskyttelsesværdige interesser, som er til hinder herfor (§ 406e i den tyske strafferetsplejelov).
14. Skadelidte har ret til for egen regning at få bistand af en advokat, som er til stede ved afhøringen og kan udøve visse rettigheder for skadelidte.

Endvidere er der på skadelidtes anmodning mulighed for, at en person, som denne har tillid til, kan være til stede under vidneafhøringen af skadelidte, med mindre dette bringer undersøgelserne i fare (§ 406f i den tyske strafferetsplejelov).

15. Personer, som ifølge § 395 i den tyske strafferetsplejelov er berettigede til at indtræde i sagen som civile parter, har ligeledes ret til at lade sig bistå af en advokat eller repræsentere ved en sådan før indledningen af den offentlige retsforfølgning og uden at fremsætte erklæring om indtrædelsen. De har ret til at være til stede under domsforhandlingen, også selvom de skal afhøres som vidne. Den indtrædelsesberettigedes advokat har ligeledes ret til at være til stede under domsforhandlingen.
16. **Skadelidtes rettigheder uden for straffesagen (§ 406j i den tyske strafferetsplejelov):**
  - a) I tilfælde af et formueretligt krav, der er opstået som følge af lovovertrædelsen, kan skadelidte gøre kravet gældende over for den sigtede person i straffesagen i overensstemmelse med §§ 403 – 406c i den tyske strafferetsplejelov og § 81 i den tyske ungdomsdomstolslov [*Jugendgerichtsgesetz/JGG*] i det omfang, det henhører under domstolene og endnu ikke er blevet gjort gældende i et civilt søgsmål. En sådan begæring kan fremsættes skriftligt eller mundtligt til protokollering ved en retsskriver, ved domsforhandlingen også mundtligt indtil begyndelsen af fremførelsen af de afsluttende bemærkninger. Begæringen skal indeholde en begrundelse for kravet, en angivelse af, hvad kravet omfatter, samt de fornødne bevisligheder. Efter anmodning kan skadelidte få bevilget fri proces med henblik på at få bistand af en advokat.

b) Desuden kan skadelidte

- i henhold til den tyske lov om beskyttelse mod vold [*Gewaltschutzgesetz*] begære afsigelse af kendelser om foranstaltninger over for sigtede,
- i henhold til den tyske lov om erstatning til ofre for voldsforbrydelser [*Opferentschädigungsgesetz*] gøre krav på forsørgelsesydelse gældende, og
- i henhold til de administrative forskrifter for den tyske forbundsstat og de tyske delstater i givet fald gøre erstatningskrav gældende.

c) Skadelidte har også mulighed for at få støtte og hjælp fra støtteorganisationer for ofre, eksempelvis

- i form af rådgivning,
- ved at der formidles eller stilles en indkvartering i et beskyttelsescenter el.lign. til rådighed, eller
- gennem formidling af terapeutiske tilbud såsom medicinsk eller psykologisk hjælp eller andre tilgængelige støttetilbud på det psykosociale område.

17. **Skadelidtes rettigheder inden for straffesagen (§ 406i i den tyske strafferetsplejelov):**

a) Under de i §§ 395 og 396 i den tyske strafferetsplejelov eller § 80, stk. 3 i den tyske ungdomsdomstolslov nævnte forudsætninger kan skadelidte indtræde i den offentlige retsforfølgning som civil part og kan i den forbindelse

- i henhold til § 397a i den tyske strafferetsplejelov søge om beskikkelse af en bistandsadvokat eller om fri proces for dennes beskikkelse, og
- i henhold til § 397, stk. 3 i den tyske strafferetsplejelov og §§ 185 og 187 i den tyske lov om domstolenes ordning [*Gerichtsverfassungsgesetz/GVG*] gøre krav om tolkning og oversættelse gældende i straffesagen.

b) Endvidere kan skadelidte

- gøre et formueretligt krav, der er opstået som følge af lovovertrædelsen, gældende i straffesagen i henhold til §§ 403 til 406c i den tyske strafferetsplejelov og § 81 i den tyske ungdomsdomstolslov,
- i det omfang, skadelidte afhøres som vidne af anklagemyndigheden eller retten, gøre kompensationskrav gældende i henhold til den tyske kompensationslov for justitsvæsenet,
- opnå erstatning ved rehabiliterende retspraksis i henhold til § 155a i den tyske strafferetsplejelov, samt
- anmelde et strafbart forhold eller begære påtale i henhold til § 158 i den tyske strafferetsplejelov.

Civile parter, der allerede har fået adgang til at indtræde i sagen, kan under de i § 397a i den tyske strafferetsplejelov nævnte forudsætninger søge om beskikkelse af en advokat vedrørende den nedlagte påstand.

Skadelidte har endvidere mulighed for at få støtte og hjælp fra en støtteinstitution for ofre. Her fås tillige nærmere oplysninger om psykosocial bistand i sagen.

18. I delstaten Niedersachsen kan ofre for forbrydelser bl.a. henvende sig til støttekontorerne for ofre under støttefonden „Stiftung Opferhilfe Niedersachsen“.

Støttekontorerne står klar med følgende konkrete hjælpetilbud: psykosocial bistand og rådgivning, videreformidling til videregående hjælpe- og rådgivningstilbud, ledsagelse i forbindelse med møder i retten og aftaler med myndigheder, advokater og læger samt støtte i forbindelse med ansøgninger. Desuden kan ofre få oplysninger om økonomisk bistand og økonomiske rettigheder.

Støttekontorer for ofre findes i følgende byer:

Aurich, Braunschweig, Bückeburg, Göttingen, Hannover, Hildesheim, Lüneburg, Oldenburg, Osnabrück, Stade og Verden. Det nærmeste støttekontor inkl. adresse, kontaktpersoner og åbningstider finder du på www.opferhilfe.niedersachsen.de.

Fonden Stiftung Opferhilfe Niedersachsen arbejder tæt sammen med foreningen WEISSER RING e.V.'s delstatskontor i Niedersachsen. (www.weisser-ring.de). Derudover findes der mange andre aktive støtteorganisationer for ofre på regionalt plan.

19. Forbundsjustitsministeriet har desuden udgivet en særlig brochure for ofre („Opferfibel“) med yderligere oplysninger, som kan downloades på <http://www.bmiv.de/opferschutz>.
20. Såfremt skadelidte ikke behersker det tyske sprog eller er høre- eller talehæmmet, kan der uden vederlag gøres brug af en beskikket tolk under hele straffesagen. Endvidere kan der forlanges skriftlig oversættelse af kendelser om frihedsberøvende foranstaltninger samt af anklageskrifter, kendelser i udenretslige straffesager og ikke-endelige domme.